

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

Л.О. Радіонова

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОЛІТОЛОГІЯ»

(для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-
кваліфікаційного рівня бакалавр, напрямів підготовки
6.030504 “Економіка підприємства”, 6.030509 „Облік і аудит”)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни “Політологія” (для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напрямів підготовки 6.030504 “Економіка підприємства”, 6.030509 „Облік і аудит”) / Укл. Л.О. Радіонова Харків: ХНАМГ, 2009. - 23 с.

Укладачі: Л.О. Радіонова

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Рецензент: проф. В.В. Будко

Затверджено на засіданні кафедри філософії та політології (протокол № 1 від 29.08.09)

Зміст

	стор.
Вступ.....	4
1. Програма навчальної дисципліни.....	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	8
1.5. Анотації дисципліни.....	9
2. Робоча програма навчальної дисципліни.....	10
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	10
2.2. Зміст дисципліни.....	12
2.2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента.....	13
2.2.2. Лекційний курс.....	13
2.2.3. Практичні заняття.....	14
2.2.4. Індивідуальне завдання	15
2.3. Самостійна навчальна робота студентів.....	16
2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	22

ВСТУП

Політологія як навчальна дисципліна постала у вузівських програмах лише в останнє десятиліття. Тепер це вже далеко не екзотична, як було на перших порах, дисципліна, а обов'язковий компонент. Вона з великими труднощами освоюється на освітніх теренах, що зумовлено передусім дефіцитом кваліфікованих викладацьких кадрів, ґрунтовних підручників, посібників, інших видань. Але актуальність її від цього не зменшується, а інтерес до неї невпинно росте, що цілком закономірно. Адже ми торуємо дорогу до суспільства, в якому громадянин є не лише об'єктом, а й повноцінним суб'єктом політики. І йому не справитися з цією роллю без відповідних базових знань щодо суті політики, закономірності та специфіки функціонування політичних суб'єктів, динаміки процесів і тенденцій в сучасному світі.

Це надто важливо в суспільстві, яке прощається з монополією однієї надідеології, громадяни якого звикають до того, що публічна боротьба за владу розмаїтих політичних сил – природне явище.

Політологія дає можливість через опанування основних принципів політичної етики, історичного досвіду людської цивілізації, тенденцій сучасної політичної практики уникнути багатьох недемократичних прийомів владним структурам, у повному обсязі використати свої можливості як суб'єктів політики – громадянам.

Орієнтуючись на кращі науково-теоретичні та навчально-методичні політологічні видання, автори програми прагнули не лише втілити власний досвід роботи, а й врахувати теоретичні здобутки сучасної політичної науки задля формування у студентів систематизованих наукових уявлень про політику та гуманістичні засади. Основну увагу зосереджено на таких головних проблемах: з'ясування суттєвих ознак феномена політики, визначення місця й ролі політології в системі знань про суспільство та розкриття особливостей її утвердження як науки; генеза найвищих здобутків світових політичних учень і розуміння політики, висвітлення базових характеристик вітчизняної політичної думки; засвоєння головних категорій політичної науки, як-от: політичне життя,

етно-національні відносини, національна політика, політична еліта, політичне лідерство, політична система суспільства, держава, політична влада, політичні режими, громадські об'єднання, національна безпека, політичні конфлікти, геополітика, політичні партії, політична модернізація, глобальні проблеми сучасності та ін.; формування уявлень про основні політологічні течії, найважливіші принципи та цінності політології.

ГСВОУ ОКХ бакалавра напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво» 2004 р.

ГСВО ОПП підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501 -«Економіка і підприємництво» 2006 р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства» 30.08.2007 р.

Розробник програм, лектор: доц. Радіонова Л.О.

Програма ухвалена: кафедрою філософії і політології.

Протокол № 1 протокол № 1 від 29.08.08. Зав. кафедри (проф. БудкоВ.В.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Мета, предмет та місце дисципліни

1. Мета, предмет та місце дисципліни (за ОПП)

1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

1.2. Предмет вивчення у дисципліні: механізм функціонування та розвитку політичних систем і політичних процесів.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1.1 Філософія 1.7 Правознавство 1.9 Історія України,	1.10 Соціологія

1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

(відповідно до стандартів ОПП)

Модуль Політологія (3,0/108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Генеза, сутність і зміст політики

(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.
2. Історія світової політичної думки.
3. Політична діяльність і влада.

ЗМ 1.2. Політичні інститути

(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.
2. Держава як базовий інститут політичної системи.

3. Економічна і соціальна політика. Політика та етнонаціональні відносини.
4. Політичні партії і виборчі системи.

ЗМ 1.3. Політика як діяльність

(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1. Політична культура.
2. Особистість і політика, політичне лідерство.
3. Сучасні ідейно-політичні течії.
4. Світовий політичний процес.

1.3 Освітньо-кваліфікаційні вимоги

(відповідно до галузей стандартів ОКХ та засобів діагностики (ЗД): виборниці функції, типові задачі діяльності та вміння (за рівнями сформованості), якими повинні оволодіти студенти внаслідок вивчення даної дисципліни)

Вміння (за рівнями сформо- ваності) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально-побудова)	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
<i>1.Репро- дуктив- ний</i>	студент повинен знати предмет політології, її структуру, категоріальний апарат, специфіку політологічного підходу до аналізу політичної системи суспільства, основні етапи розвитку політологічної думки, характеристику та функції основних політичних інститутів. Розуміти сутність політичних проблем сучасності, використовувати отримані знання для аналізу політичних подій сьогодення.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.

Продовження табл.

1	2	3
2.Алгоритмічний	студент повинен знати структуру та логіку курсу, найбільш відомих авторів політичних систем, їх головні праці, сутність та види політичних режимів сучасності. Вміти ідентифікувати політологічні тексти з певними поглядами, розв'язувати тести, аналізувати соціально-економічні, політичні проблеми суспільства, застосовувати політологічні знання в організаційній сфері.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.
3.Евристичний	студент повинен знати етапи розвитку світової та вітчизняної політології, головні праці відомих політологів, особливості політичної діяльності сучасного суспільства, характеристику та функції політичних інститутів: держава, партія, партійна та виборча системи тощо. Вміти ставити евристичного рівня питання, аналізувати їх і акумулювати в наукових рефератах, виступах, доповідях на наукових студентських конференціях, диспутувати з тих чи інших проблем політики, аналізувати відображення плюралістичних течій в житті суспільства, сформулювати політичну культуру, виявляти й обґрунтовувати свою політичну позицію.	Організаційна, управлінська, виконавська функції.

1.4 Рекомендована основна навчальна література

1. Зінчина О.Б., Клімов О.В., Крюкова А.В., Радіонова Л.О., Толстенко С.М. Короткий курс лекцій з політології для студентів 2-4 курсів усіх форм навчання, усіх спеціальностей. – Харків: ХНАМГ, 2005. – 135 с.
2. Політологія: Навч. посібник / Под ред. Сафонова М.І. – Х., 2004. – 735с.
3. Пугачев В.П., Соловьев А.И. Введение в политологию. – М., 2008. – 448с.
4. Мухаев Р.Т. Политология: учеб. – М.: Проспект, 2009. – 640 с.
5. Хейвуд Э. Политология: Учебник для вузов / Пер. с англ. Под ред. Г.Г. Водолазова, В.Ю. Бельского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 544 с.
6. Политология: Хрестоматия / Сост. Б.А. Исаев, А.С. Тургаев, А.Е. Хренов. – СПб.: Питер, 2006. – 464 с.

1.5 Анотації дисципліни

Політологія

1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

1.2. Предмет вивчення у дисципліні: механізм функціонування та розвитку політичних систем і політичних процесів.

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Генезис, сутність і зміст політики

ЗМ 1.2. Політичні інститути

ЗМ 1.3. Політика як діяльність

Annotation to the curriculum for the subject « Political studies»

POLITOLOGY

1. The purpose and the tasks for the subject studying: forming of the understanding of the essence and perspectives for the political events, phenomena, political awareness and political culture.
2. The objects of the academic subject: the mechanism of political system and political processes functioning and development.

Content modules: (CM)

CM 1.1 Genesis, essence and content of politics

CM 1.2 Political institutes

CM 1.3 Politics activity

Аннотация программы научной дисциплины

ПОЛИТОЛОГИЯ

1.Цель и задачи изучения дисциплины:формирование понимания сущности и перспектив политических событий, явлений, политического сознания и политической культуры.

1.2 Предмет изучаемой дисциплины:механизм функционирования и развития политических систем и политических процессов.

Содержательные модули (СМ):

СМ 1.1 Генезис, сущность и содержание политики

СМ 1.2 Политические институты

СМ 1.3 Политика как деятельность.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.

Таблиця 2.1 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108	Напрями підготовки 6.030504 “Економіка підприємства” 6.030509 „Облік і аудит 030601 Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 2-й Триместр: 4-й Лекції – 24год. Практичні – 24 год. Самостійна робота – 60год. Вид підсумкового контролю: 2 триместр – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 36% до 64%

Таблиця 2.2 - Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3,0 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108	Напрями підготовки 6.030504 “Економіка підприємства” , 6.030509 „Облік і аудит 030601 Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 2-й Семестр: 4-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 96 год. Вид підсумкового контролю: 2 семестр – екзамен

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 12% до 88%

1. Структура робочої програми навчальної дисципліни наведена у таблиці 2.3

1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Триместр/Семестри	Години								Екзамен (триместр/семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі			
				Лекції	Практичні	Підсумковий контроль		Контр. роб.	КП/КР	РГР	
6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит” денне	3.0/108	4(т)	48	24	24	-	60	-	-	-	4(т)
6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит” заочне, ФПО иЗО	3.0/108	4(с)	12	8	4	-	96	15	-	-	4(с)

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2 Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД Політологія)

Модуль **Політологія** (3.0/108)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Генеза, сутність і зміст політики

(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

3. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.
4. Історія світової політичної думки.
3. Політична діяльність і влада.

ЗМ 1.2. Політичні інститути

(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

5. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.
6. Держава як базовий інститут політичної системи.
7. Економічна і соціальна політика. Політика та етнонаціональні відносини.
8. Політичні партії і виборчі системи.

ЗМ 1.3. Політика як діяльність

(назва змістового модулю)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

5. Політична культура.
6. Особистість і політика, політичне лідерство.
7. Сучасні ідейно-політичні течії.
8. Світовий політичний процес.

2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кред/год.	Форми навчальної роботи						
		Лекц.		Практ.		Лаб.	СРС	
		ДН	ЗН	ДН	ЗН		ДН	ЗН
Модуль «Політологія»	3.0/108	24	8	24	4	-	60	96
ЗМ 1.1. Генеза, сутність і зміст політики	1.0/36	8	3	8	1		20	32
ЗМ 1.2 Політичні інститути	1.0/36	8	3	8	2		20	32
ЗМ 1.3. Політика як діяльність	1.0/36	8	2	8	1		20	32

2.2.2 Лекційний курс

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, (шифр, аббревіатура)	
	6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит”	
	Денне навчання	Заочне навчання, ФПО и ЗО
ЗМ 1.1. Генеза, сутність і зміст політики	8	3
Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	2	1
1. Історія світової політичної думки.	4	1
2. Політична діяльність і влада.	2	1
ЗМ 1.2. Політичні інститути	8	3
1. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	2	0,5
2. Держава як базовий інститут політичної системи.	2	1
3. Економічна і соціальна політика. Політика та етнонаціональні відносини.	2	1
4. Політичні партії і виборчі системи.	2	0,5
ЗМ 1.3. Політика як діяльність	8	2
1. Політична культура.	2	0,5
2. Особистість і політика, політичне лідерство.	2	0,5
3. Сучасні ідейно-політичні течії.	2	0,5
4. Світовий політичний процес.	2	0,5
Усього:	24	8

2.2.3. Практичні заняття

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, (шифр, аббревіатура)	
	6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030509 „Облік і аудит”	
	Денне навчання	Заочне навчання, ФПО и ЗО
ЗМ 1.1. Генеза, сутність і зміст політики	8	1
3. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	2	0,25
4. Історія світової політичної думки.	4	0,5
5. Політична діяльність і влада.	2	0,25
ЗМ 1.2. Політичні інститути	8	1
5. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	2	0,5
6. Держава як базовий інститут політичної системи.	2	0,5
7. Економічна і соціальна політика. Політика та етнонаціональні відносини.	2	0,5
8. Політичні партії і виборчі системи.	2	0,5
ЗМ 1.3. Політика як діяльність	8	1
6. Політична культура.	2	0,25
7. Особистість і політика, політичне лідерство.	2	0,25
8. Сучасні ідейно-політичні течії.	2	0,25
9. Світовий політичний процес.	2	0,25
Усього	24	4

2.2.4. Індивідуальні завдання

Денне навчання

Підготовка наукового есе – 10 годин.

Теми наукових есе

1. Політичний режим сучасності (держава за вибором студента).
2. Політична культура сучасної України.

Підготовка наукового есе **10 годин, обсяг - 0,2** умов. друк. аркуша

За змістом індивідуальні завдання є письмовою формою самостійної роботи студентів, які, спираючись на теоретичні знання дисципліни, розробляють план, використовують літературу з теми, зокрема, періодичну, і оформляють текст за відповідними вимогами. Перший варіант закінченого тексту здається для рецензування і наступного виправлення принципових помилок. Формою підсумкового контролю є захист індивідуального завдання з отриманням оцінки.

Заочне навчання

Контрольна робота – **15** годин.

Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останньої цифри залікової книжки з тематики контрольних робіт з політології. Передбачено опрацювання навчальної та наукової літератури.

Тематика контрольних робіт

1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.
2. Історія світової політичної думки.
3. Політична діяльність і влада.
4. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.
5. Держава як базовий інститут політичної системи.
6. Економічна і соціальна політика. Політика та етнонаціональні відносини.
7. Політичні партії і виборчі системи.
8. Політична культура.
9. Особистість і політика, політичне лідерство.
10. Сучасні ідейно-політичні течії.
11. Світовий політичний процес.

2.3. Самостійна навчальна робота студента

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Найменування змістових модулів, що виносяться для самостійної роботи	Години		Літературні джерела	Форма звіту
	ДН	ЗН		
1	2	3	4	5
ЗМ 1.1. Генеза, сутність і зміст політики	20	32	1, 2, 3, 4, 5, 6	Тестування
1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	6	9	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
2. Історія світової політичної думки.	7	9	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, опитування, тестування
3. Політична діяльність і влада.	7	9	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
Вивчення літератури		5		
ЗМ 1.2. Політичні інститути	20	32	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
1. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
2. Держава як базовий інститут політичної системи.	5	6	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
3. Економічна і соціальна політика. Політика та етнонаціональні відносини.	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування

Продовження табл.

1	2	3	4	5
4. Політичні партії і виборчі системи.	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
Підготовка тексту контрольної роботи		5		
ЗМ 1.3. Політика як діяльність	20	32	1, 2, 3, 4, 5, 6	Тестування
1. Політична культура.	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
2. Особистість і політика, політичне лідерство.	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування
3. Сучасні ідейно-політичні течії.	5	7	1, 2, 3, 4, 5, 6	Конспект, словник категорій, опитування, тестування
4. Світовий політичний процес.	5	6		Конспект, словник категорій, опитування, тестування
Контрольна робота		5		Текст
Усього	60	96		

(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

2.4. Засоби контролю та структура залікового кредиту

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни.

3. Перевірку й оцінювання знань студентів викладач проводить в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.

3. Оцінювання виконання ессе

4. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
6. Проведення модульного контролю.
7. Проведення підсумкового письмового іспиту.

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання)	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1 Тестування	20
ЗМ 1.2 Тестування	20
ЗМ 1.3 Тестування	20
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
Іспит	40
Всього за модулем 1	100%

Заочне навчання

Поточний контроль відсутні

Підсумковий контроль (іспит) здійснюється за білетами до екзамену з політології в час, передбачений розкладом занять.

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюють під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) виконання навчального завдання;
- 4) виконання самостійного завдання;
- 5) виконання поточного контролю;
- 6) виконання проміжного контролю.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді за усіма шістьма зазначеними критеріями. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять, і самостійної роботи.

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

За успішне та систематичне виконання поставлених завдань протягом трьох змістових модулів студент отримує оцінку «відмінно» або по 20 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють вирішення завдання, то він отримує оцінку «добре» або по 15 % за поточний контроль, які враховують у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий

Самостійна робота студентів контролюється протягом усього семестру.

При оцінюванні практичних завдань і самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації, здійснюють у вигляді тестування. Протягом семестру після вивчення тем 1-4 (ЗМ 1.1) студенти виконують

тестові завдання до першого змістового модуля. Відповідно, після вивчення тем 5-8 (ЗМ 1.2) - тестові завдання або контрольну роботу до другого змістового модуля. Після вивчення тем 8-13 (ЗМ 1.3) – тестові завдання до третього змістового модулю.

Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Проведення підсумкового письмового екзамену з модулю «Політологія»

Умовою допуску до екзамену є:

- сума накопичення балів за трьома змістовими модулями, яка повинна бути не менше, ніж 51 бал (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);
- обов'язковий захист есе з отриманням позитивної оцінки.

Екзамен здійснюють у тестовій формі. Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Внутрішній вузівський рейтинг, %	100-91	90-71		70-51		50-0	
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> <i>A</i>	4 <i>добре</i> <i>B, C</i>		3 <i>задовільно</i> <i>D, E</i>		2 <i>незадовільно</i> <i>FX, F</i>	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0
Національна 7-бальна і в системі ECTS	<i>відмінно</i> <i>A</i>	<i>дуже добре</i> <i>B</i>	<i>добре</i> <i>C</i>	<i>задовільно</i> <i>D</i>	<i>достатньо</i> <i>E</i>	<i>незадовільно*</i> <i>FX*</i>	<i>незадовільно</i> <i>F**</i>
ECTS, % студентів	<i>A</i> <i>10</i>	<i>B</i> <i>25</i>	<i>C</i> <i>30</i>	<i>D</i> <i>25</i>	<i>E</i> <i>10</i>	<i>FX*</i>	<i>F**</i>
<i>не враховується</i>							

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

Для студентів заочної форми навчання передбачені наступні види контролю засвоєних знань:

- у 4-му семестрі студенти виконують контрольну роботу яка є допуском до екзамену (підсумковий контроль)

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в системі ECTS оцінювання результатів навчання:

Оцінка «А» - Студент грамотно, логічно і повно дав відповіді на всі екзаменаційні запитання. Охайно оформив екзаменаційні матеріали. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. У відповідях студент показав знання додаткової літератури.

Оцінка «В, С» - Студент грамотно і по суті дав відповіді на теоретичні запитання екзаменаційного білету, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, вміло використовує знання при розв'язанні практичних завдань і запитань. Екзаменаційні матеріали оформлені охайно, текстова частина доповнена графічним матеріалом (при необхідності).

Оцінка «D, E» - Студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей. У відповідях він допускає неточності. Студент порушує послідовність викладу відповіді. Відмічена неохайність в оформленні екзаменаційних відповідей.

Оцінка «FX» - Студент не дав відповіді на значну частину програмного матеріалу. У відповідях допущені значні помилки. Матеріали екзаменаційних відповідей неохайно оформлені.

2.5. Інформаційно-методичне забезпечення

	1.Бібліографічні описи, Інтернет-адреси	ЗМ, де застосовується
	Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	Зінчина О. Б., Климов О.В., Крюкова А.В., Радіонова Л.О., Толстенко С.М. Короткий курс лекцій з політології для студентів 2-4 курсів усіх форм навчання, усіх спеціальностей. – Харків: ХНАМГ, 2006.	Усі теми
2	Политология: Хрестоматия /Сост. Б.А. Исаев, А.С.Тургаев,А.Е.Хренов.-СПб.:Питер,2006.-464 с.	Усі теми
3	Політологія : Навч. посібник / Под ред. Сазонова М. І. - М.,2004. - 735с.	Усі теми
4	Мухаев Р.Т. Политология:учеб. – М.:Проспкт, 2009. – 640 с.	Усі теми
5	Пугачев В. П. Соловьев А. И. Введение в политологию: Учебник для студ. высших уч. Заведений. - М., 2007. - 447с.	Усі теми
6	Радионова Л.А. Политология: Учебно-методическое пособие по изучению курса для студентов ФПК/ФПО. – Харьков: ХГАГХ, 2003. (80 екз.) (Є електронний варіант)	Усі теми
7	Підсумковий тест з модулю «Політологія». Укл. Радіонова Л. О. – Х., ХНАМГ, 2006.	Усі теми
	2.Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
8	Хейвуд Э.Политология: Учебник для вузов /Пер.с англ. Под ред.Г.Г.Водолазова, В.Ю.Бельского.--М.:ЮНИТИ-ДАНА,2005.- 544 с.	Усі теми
9	Політологія: Підручник / За заг. ред. Дзюбка І. С , Певківського К. М. - К., 2001. - 415с.	Усі теми
10	Политология: Хрестоматия /Сост. Б.А. Исаев, А.С.Тургаев,А.Е.Хренов.-СПб.:Питер,2006.-464 с.	Усі теми
11.	Холодов Н В. Лекції з політології : Навч. посібник . - Суми, 2001. - 407с.	Усі теми
	3.Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
12	Плани семинарских занятий по политологии. - ХГАГХ, 2002.	Усі теми
13	Тематика контрольных работ по политологии (для студентов заочной формы обучения). Сост.: Радионова Л.О., Крюкова А.В.,Толстенко, Климов А.В. – Харьков: ХГАГХ, 2003. (Є електронний варіант)	Усі теми
14	Цифровий репозитарій ХНАМГ www.ksame.ua	Усі теми

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни
“Політологія” (для студентів 2 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-
кваліфікаційного рівня бакалавр, напрямів підготовки 6.030504 “Економіка
підприємства”, 6.030509 „Облік і аудит”)

Укладачі: Людмила Олексіївна Радіонова.

План 2009, поз. 393 Р

Підп. до друку 19.11.2009	Формат 60x84/1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.-друк. арк. 1,0	Обл.- вид.арк. 1,3
Замовл. № 5892	Тираж 10 прим.	

61002, м. Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ
61002, м. Харків, вул. Революції